

Imię i nazwisko

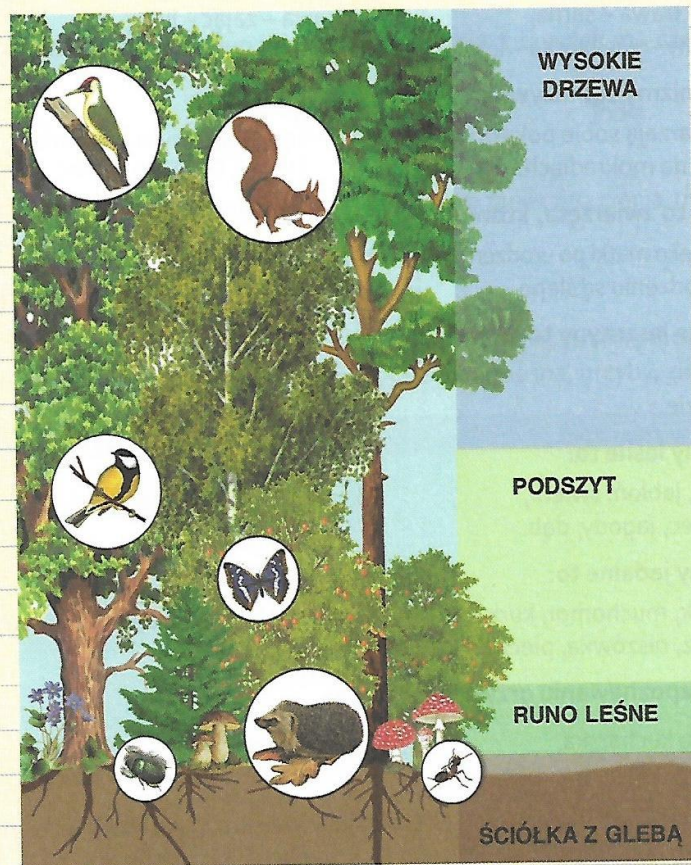
Data

Klasa

Las

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania

Las dla człowieka to dostawca tlenu, miejsce wypoczynku, źródło drewna, grzybów i owoców leśnych. Las to również dom dla wielu gatunków zwierząt i roślin. Las kryje w sobie dużo tajemnic i ciekawostek – to dziki świat, wciąż dla człowieka pełen zagadek.

Zadania

1. Sprawdź swoją wiedzę dotyczącą lasu i wykonaj test zamieszczony poniżej.

1. W porównaniu z polem, jesienią w lesie jest:

- a) cieplej,
- b) chłodniej,
- c) tak samo jak w innych porach roku.

2. Warstwy lasu to:

- a) runo, podszyt, borówki,
- b) drzewa wysokie, podszyt, runo,
- c) drzewa wysokie, świerki, grzyby.

3. Ściółka powstaje z:

- a) drzew, krzewów, liści,
- b) liści, kamyków, krzewów,
- c) liści, ziół, gałązek, martwych owadów.

4. Prawidłowa zależność pokarmowa w lesie to:

- a) wilk – trawa – sarna,
- b) trawa – zając – lis,
- c) orzechy – wiewiórka – kuna.

5. Organizmy samożywne to te, które:

- a) wytwarzają sobie pokarm,
- b) żywią się gotowym pokarmem,
- c) rosną na mokradłach.

6. Ssaki to zwierzęta, które:

- a) ssą mleko matki po urodzeniu,
- b) żyją tylko na lądzie,
- c) po urodzeniu są ślepe.

7. Owoce leszczyny to:

- a) szyszki,
- b) orzechy laskowe,
- c) żołędzie.

8. Rośliny leśne to:

- a) sosna, jabłoń, świerk,
- b) żyto, poziomki, ziemniaki,
- c) jałowiec, jagody, dąb.

9. Grzyby jadalne to:

- a) maślak, muchomor, kurka,
- b) podgrzybek, czubajka kania, borowik,
- c) koźlarz, olszówka, pieczarka.

10. W rozpoznawaniu grzybów pomoże:

- a) książka kucharska,
- b) atlas grzybów,
- c) baśnie.

11. Podkreśl nazwy zwierząt, które żyją w warstwie wysokich drzew:

sarna, dzik, kos, wiewiórka, dzięcioł, żuk, lis, mysz, jeleń, kukułka, kornik

12. Spośród podanych niżej nazw roślin podkreśl te, które rosną w runie leśnym: borówka, świerk, malina, mech, poziomka, jodła, dąb, jeżyna, jałowiec, jagody, brzoza, buk, leszczyna, paproć, jarzębina, sosna, grzyby, zioła

13. Lasy, w których rosną drzewa liściaste i iglaste, to lasy:

a) liściaste, b) iglaste, c) mieszane.

14. Drzewo iglaste, które zrzuca igły na zimę, to:

a) sosna, b) modrzew, c) świerk.

15. Po czym poznajemy wiek drzewa?

a) po ilości gałęzi, b) po wysokości, c) po ilości słoików na pniu.

16. Jaki ptak ma przydomek „lekarz drzew”?

a) dzięcioł, b) sójka, c) sowa.

17. Które z wymienionych zwierząt żyjących w lesie jest pod ochroną?

a) lis, b) jeź, c) zając.

18. Jakie drzewo iglaste ma szyszki skierowane do góry?

a) jodła, b) sosna, c) modrzew.

19. Jak nazywa się drzewo iglaste, które zamiast szyszek ma czerwone, trujące owoce?

a) świerk, b) cis, c) jodła.

20. Jakie mamy korzyści z lasu?

a) tlen, drewno, grzyby i owoce leśne, b) hałas, zanieczyszczenia, dwutlenek węgla,
c) tlen, śmieci, susze.

2.

Wpisz podane wyrazy do tabeli:

dzik, wiewiórki, dzięcioł, żuk, jelenie, kukułka, borówki, świerki, mech, poziomki, jodła, dąb, jeżyny, brzozy, buk, leszczyny, jarzębina, sosna, grzyby, zioła.

Liczba pojedyncza	Liczba mnoga

3. Określ czas podanych czasowników, pokoloruj prostokąty z wyrazami właściwym kolorem:

zjada	czas teraźniejszy	urosną
posadził	czas przyszły	urośli
rosną	czas przeszły	żyje

4. A teraz czas na zadania matematyczne i nie tylko:

A.

Tropy przednich łap zająca mają 3 cm długości, a tylnych są 3 razy dłuższe. Ile centymetrów mają tropy tylnych łap zająca?

.....

Odp.

B.

Tropy jelenia mają długość 8 cm, łosia są o 7 cm dłuższe, a tchórza o połowę krótsze niż jelenia. Ile centymetrów mają tropy łosia i tchórza?

.....

Odp.

C.

Tropy niedźwiedzia mają jednakową długość, która jest równa iloczynowi liczb 2 i 5 powiększonemu trzykrotnie. Ile centymetrów mają tropy niedźwiedzia?

.....

Odp.

D.

Tropy wydry mają długość równą ilorazowi liczb 48 i 8. Ile centymetrów mają tropy wydry?

.....

Odp.

E.

Dzieci z klasy III b posadziły w szkółce leśnej 313 sosenek, 127 świerków i 406 dębów. Niestety, 229 drzewek uschło. Ile drzewek się przyjęło?

.....

Odp.

F.

Dzieci z klasy III b sadziły drzewka w szkółce leśnej. Posadziły 4 rzędy po 15 sosenek i 6 rzędów po 23 sosenki. Ile drzewek posadziły dzieci?

.....

Odp.

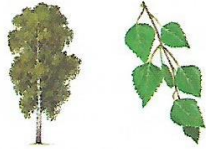
G.

Nazwij drzewa i wpisz do diagramu. Pod każdą literą wpisz jej wartość, przyjmując, że samogłoska ma wartość 5, a spółgłoska 8. Oblicz wartość liczbową każdej z nazw i wynik wpisz w okienko.

Przykład: lis

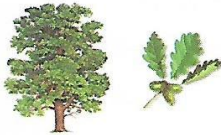
litery	l	i	s	=	21
wartość	8	5	8		

a)

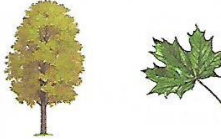
litery						=	
wartość							

b)

litery					=	
wartość						

c)

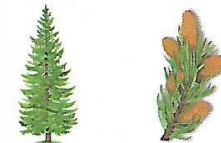
litery					=	
wartość						

d)

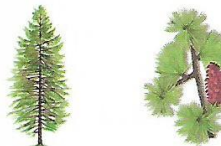
litery					=	
wartość						

e)

litery						=	
wartość							

f)

litery							=	
wartość								

Forma wypowiedzi: TELEGRAM

Telegram jest formą komunikowania się na odległość. Od listu różni się zwięzłością oraz drogą, jaką przebywa od nadawcy do adresata: list "wędruje", a treść telegramu przekazuje się telefonicznie (z poczty nadawcy na pocztę adresata). Telegram pisze się na specjalnych drukach. Telegraficznie przekazywane są zwykle informacje o nagłych wypadkach lub ważnych uroczystościach.

Przykładowe telegramsy

1. Przyjeżdżam w środę o 19. Czekaj na Dworcu Centralnym. Michał
2. Najserdeczniejsze życzenia imieninowe przesyła Michał.

W jaki sposób przygotować się do zredagowania prawidłowego telegramu

1. Najważniejszą cechą telegramu jest jego **zwięzłość**.
2. Przekazuj tylko **najistotniejsze treści** w sposób niezwykle skrótowy.
3. Pamiętaj, aby **treść** była **jasna i zrozumiała**.
4. Pamiętaj o **nadawcy**.

Przydatne słownictwo

1. Telegram gratulacyjny: gratuluję znalezienia ciekawej pracy; gratulacje z okazji dostania się na studia; gratuluję wysokich wyników na maturze.
2. Telegram z życzeniami: najserdeczniejsze życzenia urodzinowe/ imieninowe; wszystkiego dobrego z okazji ślubu; najlepsze życzenia z okazji jubileuszu.
3. Telegram z kondolencjami: wyrazy szczerego współczucia; moje najszczerze kondolencje.

Ćwiczenia

① Wykreśl z podanych zdań treści nieistotne:

Mały Jacek pojechał na krajoznawczą wycieczkę.

Przerażona Ola zauważyła pośród wysokiej i bujnej trawy osamotnione tygrysiątko.

Długowłosey Robinson długo i z utęsknieniem wpatrywał się w daleki horyzont.

Dzisiaj na wystawie sklepu zobaczyłam prześliczną turkusową bluzeczkę.

-
- 2 Jarek wysłał do rodziców telegram, jednak zapomniał, że powinien pisać krótko i zwięźle. Przeredaguj tekst, usuwając treści nieważne:

Mamusi i tatusiu!
W Krakowie bardzo mi się podoba. Zwiedziliśmy Wawel, Rynek,
Sukiennice i kościół Mariacki. Kupiłem Wam śliczne pamiątki.
Wracamy w piątek. Czekaście na mnie o godzinie 21.
Całuję, Wasz syn, Jarek.

.....
.....
.....
.....

Zadanie (do wyboru)

1. Napisz telegram do przyjaciela, który obchodzi urodziny.
2. Poinformuj telegraficznie swoją babcię, że przyjedziesz do niej we wtorek.
3. Wyślij telegram gratulacyjny do swojej siostry, która dostała się na studia.

.....
.....
.....
.....
.....

Forma wypowiedzi: OGŁOSZENIE

• **Ogłoszenie** jest formą charakteryzującą się zwięzłością i rzeczowością. W ogłoszeniu przekazujemy pewne informacje, na które chcemy zwrócić uwagę odbiorcy. Ogłoszenie kierowane jest zwykle do bliżej nieokreślonego adresata. Zwykle w ogłoszeniu ujmujemy treści, które stanowią odpowiedzi na pytania: *co? gdzie? kiedy? jak?*

Przykładowe ogłoszenia

1. 17 czerwca bieżącego roku na trawniku w pobliżu ulicy Konwaliowej zgubiono telefon komórkowy Nokia 3210. Uczciwego znalazcę proszę o kontakt: 621 73 71. Nagroda czeka. Michał Kowalik
2. 17 czerwca bieżącego roku o godz. 21 w kinie Stokrotka odbędzie się spotkanie z reżyserem kina japońskiego. Organizatorem spotkania jest Młodzieżowy Dom Kultury.

W jaki sposób przygotować się do zredagowania prawidłowego ogłoszenia.

1. Ogłoszenie powinno być **zwięzłe i zrozumiałe**. Mogą pojawić się w nim elementy **perswazji**, w sytuacji, gdy chcemy kogoś do czegoś przekonać (np. czeka nagroda za znalezienie i oddanie telefonu).
2. Ogłoszenie może mieć **ciekawą szatę graficzną**, wówczas przyciągniemy uwagę odbiorcy.

Przydatne słownictwo

1. Argumenty w ogłoszeniu o:
 - sprzedaży książek: niska cena, dobry stan;
 - sprzedaży roweru: atrakcyjna cena, stan idealny, pełne wyposażenie;
 - zaginięciu psa: pies był jedynym przyjacielem, właściciel był do psa bardzo przywiązany, czeka nagroda.
2. Sposób zapisu daty: * 21 maja 2005 roku; * 21. 05. 2005r.; * 21 V 2005r.
3. Piszemy: mieszkam przy ulicy, nie: na ulicy...
4. Piszemy: w kącie, w kotlinie, w wąwozie, w rowie; ale: na błoni, na wystawie, na cmentarzu, na plaży.
5. Piszemy: ходzimy na film, na operę, na dyskotekę (w sensie imprez rozrywkowych); ale: ходzimy do kina, do opery, do dyskoteki (w sensie budynku kulturalno -oświatowego).
6. Piszemy: w Turcji, w Hiszpanii, w Brazylii; ale: na Białorusi, na Ukrainie, na Węgrzech.
7. Piszemy: w Wielkopolsce, w Małopolsce; ale: na Pomorzu, na Podhalu, na Mazowszu, na Śląsku.

Ćwiczenia

1 Zamień podane zdania na równoważniki zdań:

Za godzinę przyjeżdża pociąg -

Kto tam puka? -

Królewicz obudził śpiącą królową -

Klasa VI wyjechała na wycieczkę -

2 Podane czasowniki wpisz do odpowiednich rubryk:

pisał, pomyślał, rozdał, wniknął, napisał, myślał, rozdawał, wnikał

czasowniki dokonane	czasowniki niedokonane

3 Napisz skróty następujących wyrazów. Pamiętaj o interpunkcji.

doktor -

magister -

inżynier -

i tak dalej -

tak zwany -

Zadanie (do wyboru)

1. Napisz ogłoszenie o sprzedaży roweru. VI

2. Zgubiłeś w szkole ulubione pióro. Napisz w związku z tym ogłoszenie.

3. Twoja klasa organizuje spotkanie z popularną pisarką książek dla młodzieży, panią Małgorzatą Musierowicz. Napisz ogłoszenie o mającym się odbyć spotkaniu. VII

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Polska – nasza Ojczyzna

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania

1. Przeczytaj tekst i uzupełnij.

Jutro jest dla Kasi bardzo ważny dzień. Przyjeżdża do niej kuzynka Mary z Anglii, która od urodzenia mieszka w Londynie. Jej babcia, a jednocześnie ciocia Kasi, mieszka w Polsce. Dziewczynki spędzą ze sobą dwa tygodnie.

Kasia z rodzicami solidnie przygotowują się do tej wizyty. Chcą jak najbardziej przybliżyć Mary ojczyznę jej przodków. Rozpoczną wspólną podróż od odwiedzenia pierwszej stolicy Polski. W opowiedzą Mary legendę o białym orle i wyjaśnią, dlaczego ten ptak jest Polski. Potem pojadą do, który był stolicą do roku 1596 – wówczas król Zygmunt III Waza przeniósł ją do W Krakowie obejrzą Zamek Królewski zwany, a następnie pójdą do kościoła Mariackiego, z którego wieży jest grany Potem pojadą do, gdzie znajduje się jedna z najstarszych kopalni soli w Europie. Obecnie pełni ona funkcję muzeum. Stamtąd wyruszą do zimowej stolicy Polski –, które leży u podnóża najwyższych gór polskich, czyli Z południa Polski pojadą na północ do Trójmiasta, czyli trzech nadmorskich miast:, i Pospacerują brzegiem i wejdą na latarnię morską. Po drodze do Warszawy zatrzymają się w Malborku, gdzie znajduje się jeden z największych zamków krzyżackich. Z kolei potem zawitają do Torunia, w którym urodził się

Podróż swą zakończą w, gdzie siedzibę mają władze naszego kraju, czyli (pełna nazwa). Tu urzędują prezydent, premier oraz obraduje sejm i senat. Warszawa to nowoczesne miasto leżące po dwóch stronach królowej rzek – Są tu wielkie osiedla mieszkaniowe, biurowce sięgające chmur, centra handlowe, kina, teatry, muzea i metro. Wędrując ulicami stolicy, można zobaczyć wiele zabytkowych budowli: Teatr Wielki, Grób, Zamek Królewski, Pomnik Małego, Miasto z pięknymi kamieniczkami.

Zadania

2. Napisz, które jeszcze miejsca w Polsce, według ciebie, powinna odwiedzić Mary.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Wypisz z tekstu po cztery:

Rzeczowniki	Czasowniki	Przymiotniki

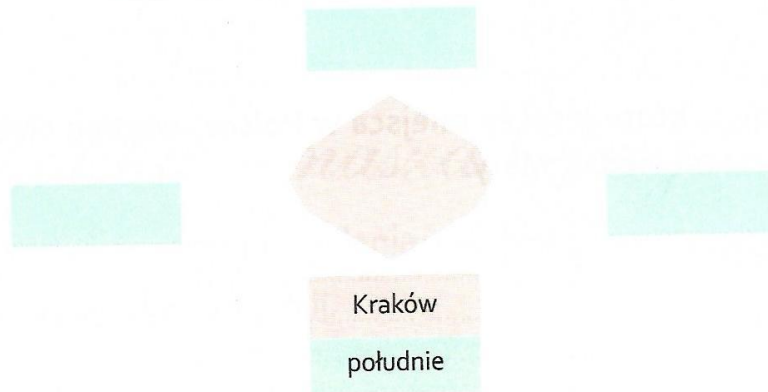
4. Wypisz z tekstu nazwy:

Miast	Rzek	Państw	Kontynentów	Gór

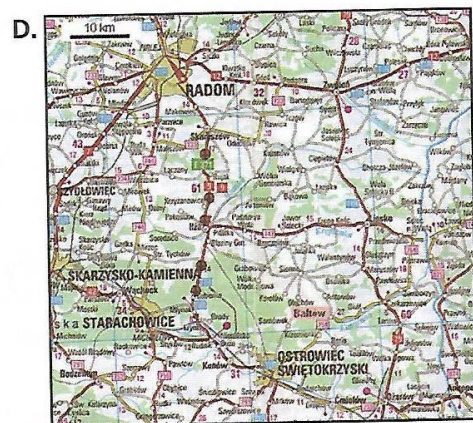
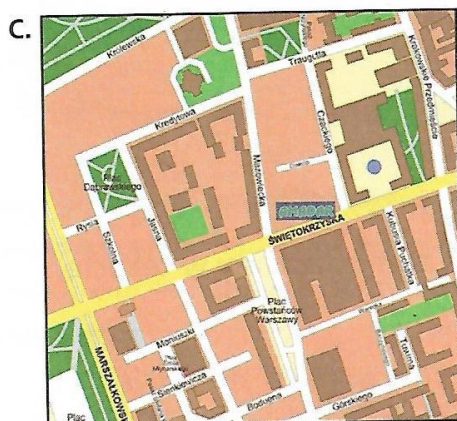
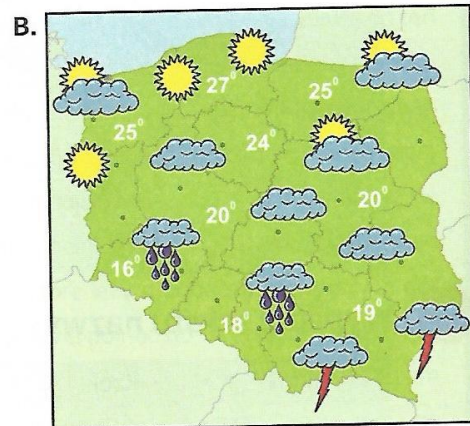
5. Napisz słownie rok, który jest zamieszczony w tekście.

.....
.....
.....

6. Kraków leży na południu Polski. Wpisz pozostałe kierunki świata.

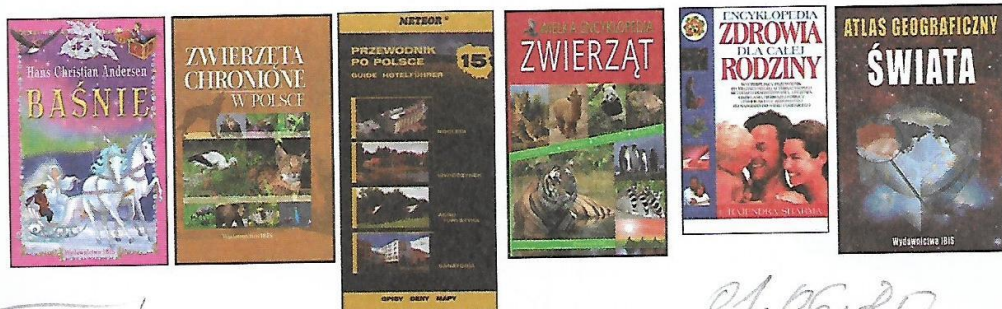

7. Kasia, przygotowując się do wycieczki, przyniosła wiele map i planów miast. Pomóż jej odszukać potrzebne informacje. Obok pytań wpisz oznaczenie mapy: A, B, C lub D.

- a) Na której mapie odnajdą zabytki, które znajdują się na trasie wycieczki?
- b) Z którą mapą będą zwiedzać Warszawę?
- c) Z której mapy odczytają informacje o pogodzie?
- d) Na której mapie odnajdą drogę wyjazdu z Gdańska?

8. Rodzice Kasi zbierają informacje na temat miejsc, które będą zwiedzać. Z jakich źródeł wiedzy powinni skorzystać? Otocz pętlą odpowiednie ilustracje.

01.06.20

9. Zaznacz na mapie w ćwiczeniu 11 inne charakterystyczne dla Polski miejsca:

- Górny Śląsk – żółte koło
- Pojezierze Mazurskie – niebieskie koło
- Puszcza Białowieska – zielone koło
- Sudety – brązowe koło

10. Oblicz, ile kilometrów jest:

a) Z Warszawy do Gdańska, jeśli z Gdańska do Krakowa jest 565 km, a z Krakowa do Warszawy 295 km.

.....
Odp.

b) Z Łodzi do Torunia, jeśli trasa z Łodzi do Katowic wynosi 196 km i jest o 37 km dłuższa.

.....
Odp.

c) Ze Świnoujścia do Olsztyna, jeśli wiesz, że jest dwa razy dłuższa niż z Poznania do Płocka, która wynosi 258 km.

.....
Odp.

kl. VU

d) Z Cieszyna do Częstochowy, jeśli wiesz, że jest dwa razy krótsza niż z Zakopanego do Białegostoku, która wynosi 584 km.

.....
Odp.

11. Na mapie połącz odcinkami miasta leżące na trasie wycieczki: Warszawa, Gniezno, Kraków, Gdańsk, Toruń, Warszawa. Zmierz odcinki i oblicz długość całej trasy, wiedząc, że 1 cm na mapie to 50 km.

Obliczenia:

Warszawa – Gniezno:

Gniezno – Kraków:

Kraków – Gdańsk:

Gdańsk – Warszawa:

Razem:

12. Przeczytaj tekst i odpowiedz na pytania.

Mary przyleciała do Warszawy 6 lipca i tydzień spędziła u babci, a 14 dni u Kasi. Na wycieczce po Polsce spędziła pierwsze 10 dni pobytu u Kasi. W dniu odlotu do Kasi pojechała na lotnisko o godzinie 11.30 i miała jeszcze jedną godzinę i 40 minut do odlotu samolotu. Lot do Londynu trwał 2 godziny i 35 minut.

a) Którego lipca Mary zawitała do Kasi?

.....

b) Kiedy zakończyła się podróż po Polsce?

.....

c) Którego lipca Mary odleciała do Londynu?

.....

d) O której godzinie odlatywał jej samolot?

.....

e) O co jeszcze możesz zapytać? Napisz dwa ułożone przez siebie pytania.

–

–

13. Podczas pobytu w Gnieźnie dziewczynki postanowiły wysłać kartkę z pozdrowieniami do babci Mary. Która kartka jest właściwie zaadresowana? Narysuj na niej znaczek.

a)

b)

c)

Pani
Maria Kowalska
ul. Lazurowa 26 m. 16
Warszawa

Pani
Maria Kowalska
ul. Lazurowa 26 m. 16
01-318 Warszawa

Pani
Maria Kowalska
Lazurowa
01-318 Warszawa

14. Po powrocie z wycieczki Mary zaczęła spisywać nazwy miast i gór polskich. Niestety, zrobiła dużo błędów. Pomóż jej poprawić i uporządkować te nazwy:

Bielsko, Barania, Zielona, Biała, Góra, Morska, Góra, Jelenia, Nowy, Zdrój, Góra, Targ, Duszniki, Krynica, Babia, Kasprowy, Góra, Wierch

Miasta	Góry

15. Uzupełnij luki w zdaniach, używając właściwej formy czasownika „zwiedzać” w czasie przeszłym.

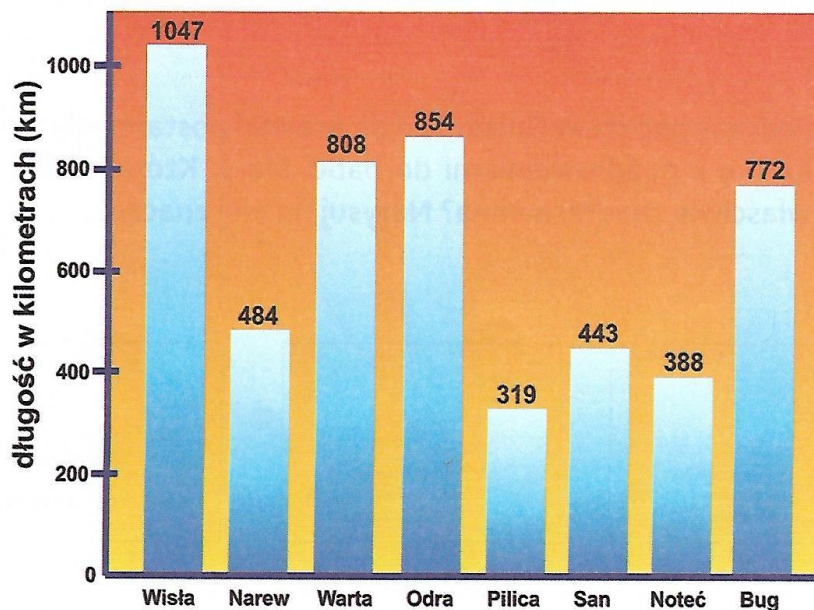
Mary muzeum.

Kasia i Mary polskie zamki.

Tata Kasi lochy zamkowe.

Tata i mama galerię malarstwa.

16. W Polsce jest wiele rzek. Na wykresie przedstawiono najdłuższe. Korzystając z wykresu, wykonaj zadania.

a) Wypisz nazwy rzek według ich długości w kolejności rosnącej.

.....

b) Która rzeka jest najdłuższa?

.....

c) Która rzeka jest najkrótsza?

.....

d) O ile Wisła jest dłuższa od Sanu, a o ile od Warty?

.....

e) O ile Pilica jest krótsza od Narwi, a o ile od Bugu?

.....

f) Jaka jest różnica długości Noteci i Pilicy?

.....

g) Jaka jest suma długości wszystkich rzek?

.....

h) O co jeszcze możesz zapytać? Napisz swoje pytanie.

.....

17. Dokończ zdania.

a) Nasza Ojczyzna to

b) Polskie barwy narodowe to

c) Stolicą naszego państwa jest

d) *Mazurek Dąbrowskiego* to

e) Polskie morze to

f) Godłem Polski jest

g) Największy polski kompozytor to

h) Pierwsza stolica naszego państwa to

i) Największa polska rzeka to

j) Na południu Polski znajdują się

k) Wawel to w

l) Polski region z kopalniami to

CZASOWNIK

Jest to część mowy **odmienna i samodzielna**.

Jest nazwą:

czynności - myślę, piszę, czytam
stanów- kwitnie, choruje, śpi

Odpowiada na pytania: co robi? co się z nim dzieje?

Czasowniki odmieniają się przez **osoby, liczby, czasy, rodzaje, tryby, aspekty** (czasownik może być **dokonany** lub **niedokonany**), **strony**.

Osoby: Liczba pojedyncza

1. ja
2. ty
3. on, ona, ona

Liczba mnoga

1. my
2. wy
3. oni, one

Czasy: teraźniejszy, przyszły i przeszły.

Czas przyszły może być:

złożony: będzie spała lub:

prosty: zaśnie

(To zależy od aspektu czasownika: w pierwszym przykładzie mówimy o czasie przyszłym niedokonanym, a w drugim o przyszłym dokonanym)

Pamiętaj, że w czasie teraźniejszym czasowniki są zawsze niedokonane!

Rodzaje: W liczbie pojedynczej:

męski - spał

żeński - spała

nijaki - spało

W liczbie mnogiej:

męskoosobowy - spali

niemęskoosobowy - spały

(W czasie teraźniejszym oraz przyszłym prostym i w trybie rozkazującym czasowniki nie mają rodzaju!)

Tryby: oznajmujący (orzekający) - śpię

przypuszczający - spałabym

rozkazujący - śpij

Aspekty (postać):

dokonany - zasnął

niedokonany - zasypiał

Strony: czynna - myję

bierna - jestem myta

zwrotna - myję się

Przykładowe określenie form fleksyjnych czasownika:

Zasnęła - osoba 3, liczba pojedyncza, czas przeszły, dokonany, rodzaj żeński, tryb oznajmujący, strona czynna.

Będziemy czytali - osoba 1, liczba mnoga, czas przyszły, niedokonany, rodzaj niemęskoosobowy, tryb oznajmujący, strona czynna.

Czeszę się - osoba 1, liczba pojedyncza, czas teraźniejszy, niedokonany, tryb oznajmujący, strona zwrotna.

**Czasowniki mają formy osobowe i nieosobowe: (bezokoliczniki)
oraz formy zakończone na -no, -to.**

osobowe - myślę, śpiewałam, zrobię... (są oczywiście odmienne)

nieosobowe:

bezokoliczniki - myśleć, śpiewać, zrobić... (są nieodmienne)

formy zakończone na -no, -to - zrobiono, rozbito, wylano...(są nieodmienne)

(W gimnazjum dowiesz się o jeszcze innych formach czasownika).

Ćwiczenia

- ① Odmień przez osoby, w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym, trybie oznajmującym, w liczbie pojedynczej czasownik: być.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- ② Od podanych wyrazów utwórz czasowniki:

śpiew -

głos -

zły -

mokry -

- ③ Utwórz czasowniki w trybie rozkazującym, w osobie drugiej, liczby mnogiej:

dać -

usiąść -

odejść -

upiec -

4 Określ osobę, liczbę i czas podanych czasowników:

pomożesz -

siedzicie -

biegali -

zatańczę -

5 Z poniższego tekstu wypisz czasowniki i określ, czy są osobowe czy nieosobowe.

" Odrzucił kulę ze złością i głęboko się zamyślił. Nie ulegało bowiem wątpliwości, że tym razem zawiodły czary, które on i jego koledzy uważali dotąd za niezawodne: wystarczy zakopać kulę i wymówić przy tym przepisane zaklęcie, a po dwóch tygodniach odkopać to miejsce pod wtór słów, które Tomek przed chwilą wypowiedział, aby znaleźć tam wszystkie kule, jakie kiedykolwiek się zgubiło, choćby nie wiedzieć, jak były rozproszone."

Mark Twain, Przygody...

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2.8.06.2011 kl. VI, VIII *Utworzenie miodomiasca*

PRZYMIOTNIK

Jest to część mowy **odmienna** i **samodzielna**.

Jest nazwą **cech** - zielony, domowy, mały, stary...

Przymiotniki nazywają cechy rzeczowników.

Odpowiada na pytania: jaki? jaka? jakie? czyj? czyja? czyje? który? która? które?

Przymiotniki **odmieniają się** przez **przypadki**, **liczby** i **rodzaje**.

Niektóre przymiotniki **stopniują się**.

Rodzaje: **W liczbie pojedynczej:**

męski - mały (chłopczyk)

żeński - mała (dziewczynka)

nijaki - małe (dziecko)

W liczbie mnogiej:

męskoosobowy - mali (chłopcy)

niemęskoosobowy - małe (dziewczynki, kurczaczki, kotki...)

Stopniowanie:

- proste regularne - stopień równy: mały
stopień wyższy: mniejszy
stopień najwyższy: najmniejszy
- proste nieregularne - stopień równy: zły
stopień wyższy: gorszy
stopień najwyższy: najgorszy
- opisowe - stopień równy: chory
stopień wyższy: bardziej chory
stopień najwyższy: najbardziej chory

Przykładowa odmiana przymiotnika wraz z określaniem przez niego rzeczownikiem:

- M. kolorowy film
- D. kolorowego filmu
- C. kolorowemu filmowi
- B. kolorowy film
- N. kolorowym filmem
- Msc. o kolorowym filmie
- W. kolorowy filmie

Przykładowe określenie form fleksyjnych przymiotnika:

- Wielki (Wóz) - mianownik, liczba pojedyncza, rodzaj męski.
- czerwonej (sukienki) - dopełniacz, liczba pojedyncza, rodzaj żeński.
- żółtym (kaczuszkom) - celownik, liczba mnoga, rodzaj niemęskoosobowy.
- z polskimi (piłkarzami) - narzędnik, liczba mnoga, rodzaj męskoosobowy.

Ćwiczenia

1 Do podanych rzeczowników dopisz dowolne przymiotniki w odpowiedniej formie:

- chłopcy -
- chorągiewki -
- niebo -
- samochód -

2 Spośród wypisanych poniżej przymiotników podkreśl dwa, które nie podlegają stopniowaniu:

ciepły, drewniany, kolorowy, mały, metalowy, smutny, wesoły.

3 Określ przypadek liczbę i rodzaj podanych przymiotników:

- owocowej (sałatki) -
- o zielonych (drzewach) -
- z małymi (dziećmi) -
- odważnych (saperów) -

4) Dopisz przymiotnik w odpowiedniej formie:

chłopcy (duży) -

dziewczynki (ładne) -

kotki (mały) -

panowie (wysoki) -

10 11 111